

บัอม คุ้มใจ

บัอมปรากฏการณ์ (จากหนามไถ่นก)

พี วาววาวว แปะ...เสียงของเหลวหนืด เหนียวกระทบเส้นผมที่เหยียดยาว และในเวลาเดียวกัน เสียงร้องโหยกโหยกด้วยความตกใจระคนตื้นตันใจก็ดังขึ้น

“อ้อ !! นี่มันอะไรเนี่ย” สาวน้อยลยสายตาออกจากมือถือ มือจับไปที่เส้นผม ทั้งลูบ ทั้งทึ่งด้วยความงุนงงและหงุดหงิด “แหะะ นี่มันขึ้นมานี่นา” เธอร้อง กว่าจะรู้ว่าอีกที มือของเธอก็ซีโลมของเหลวข้นลงบนผมและหนังศีรษะของเธอไปทั้งหย่อมแล้ว

เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้เสมอ อะไรที่เข้าไปก็ต้องออกมา ปักขาก็ต้องปลดทุกซี่ มันเป็นเรื่องธรรมชาติแน่นอน เธอไม่รู้เลยว่าเธออาจจะตกเป็นเป้า และไม่รู้เลยว่า ที่ที่เธอยืนอยู่ คือสุขาของเหล่าวิหค พวกมันไม่ได้เล็งเป้าไปที่เธอ พวกมันแค่อยากปลดปล่อยตามธรรมชาติก็เท่านั้น

แค่แจ็กพ็อต เธอไปยืนอยู่ใต้กันมันพอดี...

“พี ไตมีนก ที่นั่นมีขี้นก” คนที่มีประสบการณ์โดนตกลาย่อมตระหนัก และโดยมากมักจะกวาดสายตาว่องไวส่องดูพื้นก่อนเลยว่า มีภาพจิตรกรรม แอ็บสแตรกต์ สไตล์สลับตื้นกันแนวแจ็กสัน พอลล็อก (Jackson Pollock) สีขาวๆ กระจายอยู่บนพื้นหรือไม่

เพราะถ้ามี พวกเขาจะรู้ได้ทันทีว่าที่ตรงนั้นเป็นพื้นที่เสี่ยงสูง และการลบลูภาพแอ็บสแตรกต์โดยการไปยืนเหยียบย่ำ อาจจะโดนจิตรกรจัดให้สักท่อนสองท่อนโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว

เพื่อขับไล่อาคันตุกะข้างถ่ายออกไปจากหลังคา ขอบบ้าน ระเบียง หลายบ้านตัดสินใจที่จะติดหนามไถ่นกที่มีลักษณะเป็นลวดยาวๆ แหงยื่นออกมาทำให้ยากเข้ามากาะลงบนหลังคา หรือระเบียงได้ยากยิ่งขึ้นทำให้พื้นที่ขึ้นนก และ

อุค-ฟลอเรียน เฮ็มสตรา และรังนกทางเขนแห่งแอนต์เวิร์ป

ความเสี่ยงที่จะโดนท่อนนั้นลดลงไปตามลำดับ แต่ก็ยังมีนกหนึ่งที่เป็นตำนาน นั่นก็คือนกพิราบแห่งสถานีพาร์กเดล (Parkdale pigeon) นกพิราบสีเทาหน้าตาไม่ต่างจากพิราบทั่วไป แต่มีความตื้อรันมิดนก เริ่มโด่งดังในทวีตเตอร์และเรดดิต (Reddit) ในช่วงปลายปี 2016 เพราะความนิยมชมชอบทำเลหลังทีวีแอลซีดีที่สถานีพาร์กเดล ในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย มันยึดหัวหาดทำรังอยู่บนนั้น ไม่ยอมไปไหนและไม่ว่าพนักงานทำความสะอาดจะรื้อรังของมันออกไปก็รอบ มันก็จะกลับมาทำรังอยู่ที่เดิม

จนในที่สุดทางสถานีก็เลยทนไม่ไหว สั่งเอาแถบหนามไถ่นกมาติดเพื่อกันไม่ให้เจ้านกตื้อมายึดทีวีเป็นที่อยู่ (และสุขา)

ทว่า ก็ไม่เป็นผล พิราบแห่งพาร์กเดลก็ยังคงเมินหนามและยึดพื้นที่ทำรังอยู่บนทีวีเครื่องนั้นด้วยหัวใจที่หนาแน่น และต่อมา ก็มีรายงานว่ามันและคู่ของมันให้กำเนิดและเลี้ยงลูกน้อยอยู่ในรังที่เติมไปด้วยหนามเสียด้วย

แต่หนามงาช้างกลับมีวิธีจัดการกับหนามที่น่าสนใจยิ่งกว่า โดยเฉพาะ นกกา (crow) และนกทางเขน (magpie) ที่นอกจากจะไม่กลัวหนามแล้ว ยังมาแอบขโมยนกเอาหนามไถ่นกไปทำรังตัวเองเสียด้วย

บ รื่องราวหนาน้อยขโมยหนามนั้นเริ่มต้นขึ้นที่ข้างโรงพยาบาลในเมืองแอนต์เวิร์ป (Antwerp) ประติมากรรมรังนกทางเขนขนาดยักษ์ที่ติดอยู่บนคาบคนั้นใหญ่โตโอฬาร และที่น่า

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 481

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 21 - พุธสัปดาห์ 27 กรกฎาคม 2566

ปีที่: 43

ฉบับที่: 2240

หน้า: 54(เต็มหน้า)

Col.Inch: 99.82

Ad Value: 48,013.42

PRValue (x3): 144,040.26

คลิ๊ป: สีสี่

คอลัมน์: ทะลุกรอบ: บัอมปรการสายนก (จากหนามไ้หนก)

พิราบแห่งพาร์กเดล โดยผู้ใช้ทวีตเตอร์ไมเคิล เบลล์ (Michael Bell)

ดินแดนที่สุกก็คือมันถูกสร้างขึ้นเหมือนอย่างประณีต
ระดับประดาไปด้วยหนามไ้หนกว่า 1,500
แง่ง ซึ่งถ้านับเป็นความยาวของแถบหนามที่
พวกมันไ้ถึง รือ ทั้งออกมา ก็น่าจะยาวไ้ถึง
50 เมตรเลยทีเดียว

นี่คือหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์ใน
การปรับตัวที่แสนน่าทึ่งของนก

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับพวกนกที่ชาญ
ฉลาดอย่างนกกาและนกนางนเขาที่จากการศึกษา
ในอดีตพบว่าสามารถแยกแยะสภาพสะท้อน
ของตัวเองในกระจก อีกทั้งยังสามารถจดจำ
แบบแผนต่างๆ ไ้เช่นเดียวกับมนุษย์

และที่แสนลึกลับซ่านทรวงที่สุดสำหรับนัก
วิทยาศาสตร์ก็คือพวกมันฉลาดพอที่จะช่วย
เพื่อนนกดว้ออื่นๆ แกะเอาเครื่องติดตามที่ติด
อยู่บนหลังของพวกมันออกไปไ้ด้วย ซึ่งเป็น
ประเด็นใหญ่สำหรับนักปักษีและนักนิเวศวิทยา
ที่ศึกษาติดตามการย้ายถิ่นของนกอพยพ

อुक-ฟลอเรียน เฮิมสตรา (Auke-Florian
Hiemstra) นักศึกษาปริญญาเอกจากมหา
วิทยาลัยเลเดน (Leiden University) ผู้
หลงใหลในการแอบส่องรังนกเผยว่า คุณ
จะเจออะไรแปลกๆ ที่คาดไม่ถึงถึงเสมอในรังนก ทั้ง
ต้นไม้ปลอม แมสก์ ท่อโคเคน พลุไฟ ที่ปิดน้ำ

ฝน แวนด้า หรือแม่แต่ถุงยางอนามัย

แต่การที่นกเอาหนามไ้หนกมาสร้างเป็นรัง
นั้น เป็นอะไรที่บ้าบอที่สุดแล้วที่เขาเคยเจอมา
ก่อนที่จะร้ายยาวต่อว่า “เพื่อผลประโยชน์
ของพวกมัน พวกสัตว์เหล่านี้มักจะมองหาวัสตุ
ใหม่ๆ อยู่เสมอ”

“เป็นอะไรที่น่าอัศจรรย์มาก นกพวกนี้มี
ความยืดหยุ่นมากในเรื่องการเลือกวัสตุที่จะเอา
มาสร้างรัง” มาร์ก เมนเวริง (Mark Mainwar-
ing) นักปักษีวิทยาจากมหาวิทยาลัยบังกอร์
(Bangor University) ไ้เวลล์กล่าว แม่แต่
หนามไ้หนกที่ออกแบบมาไ้ให้พวกมัน พวก
มันก็ยังสามารถปรับตัว และที่จริง สามารถไป
ตบเอามาใช้ประโยชน์เพื่อตัวเองและพวกพ้องไ้
ด้วย

เรียกว่าเอาหมดทุกอย่างและทุกวิถีทาง
ที่จะสร้างข้อไ้เปรียบทางวิวัฒนาการให้กับ
พวกมัน!!

ด้วยหนามจำนวนมากที่ถูกขโมย
มา อुक-ฟลอเรียน อูปมาร์ริงนกนางน
ยักซ์แห่งแอนต์เวิร์ปว่าเปรียบเสมือนบัอม
ปรการที่ไ้มีอะไรจะหลูหลวผ่านเข้าไป
ไ้ที่จริง สำหรับนกนางน หนามไ้หนกพวก

นี้ถือไ้ว่าเพอร์เฟ็กต์มากที่จะเป็นวัสตุในการ
กรูรัง

เพราะโดยปกติ นกนางนจะไ้หากิ่งไม้ที่มี
หนามแหลมคมมากกรูรังอยู่แล้ว เพื่อป้องกันและ
ขับไล่นกอื่นๆ ที่มักจะแอบมาขโมยไข่หรือ
ลูกๆ ของพวกมันไปกิน แต่กิ่งไม้หนามที่สั้นบ้าง
ยาวบ้างหรือจะหาวัสดุหนามไ้หนกที่ทั้งยาว ทั้ง
แหลม ทั้งเต็งยไ้ และเมื่อเอามาประกอบ
ร่างสร้างเป็นรังก็แน่นหนาและปลอดภัยเสียจน
น่าทึ่ง จึงไม่แปลกที่หนามไ้หนกจะกลายเป็น
วัสตุยอดฮิตที่นกนางนรุ่นใหม่นิยมจะเอา
มาถักทอขึ้นเป็นรัง

ประเด็นนี้ที่น่าสนใจมาก เพราะนกนางน
เอาหนามไ้หนกไปใช้แบบเดียวกับที่
มนุษย์ออกแบบไว้เบ๊ะ นั่นคือเอาไป “ไ้หนก”
ซึ่งเป็นอะไรที่ว้าวมาก ต้องแอบชื่นชมคน
ออกแบบ ที่ออกแบบหนามมาไ้ได้อย่างดีเลิศ
ใช้งานง่าย

แม่แต่หนักก็ยังสามารถไปใช้งานไ้

เรื่องนี้ทำให้ผมย้อนกลับไปนึกถึงวลีอมตะที่
ชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) ไ้ไ้
กล่าวไว้ที่ว่า

“ไ้ใช้สปีชีส์ที่แข็งแรงที่สุดที่จะอยู่รอด
และไ้ใช้ที่ฉลาดที่สุดด้วย แต่เป็นพวกที่ปรับ
ตัวต่อการเปลี่ยนแปลงไ้ได้ดีที่สุดต่างหากที่จะ
ดำรงอยู่”

ธรรมชาติสร้างความแปลกไ้ไ้เสมอ ถ้า
อยากอยู่รอด ก็ไ้ต้องพร้อมที่สุดที่จะรับมือ
กับการเปลี่ยนแปลงไ้ไ้

**เพราะการแพ้ในเกมแห่งวิวัฒนาการ
อาจจะหมายถึงการสูญสิ้นเผ่าพันธุ์ ●**